

«Փրոֆեքթ Աուդիտ» ՍՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0010

Տիգրան Մեծ 4

Հեռ. +374 10 524 724

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է Խմբի ղեկավարությանը

Կարծիք

Մեր կողմից իրականացվել է «ԵրՄՄԳՀԻ» փակ բաժնետիրական ընկերության և «Տրանզիտոր-Կերմետ» ՓԲԸ դուստր ընկերության (այսուհետ՝ «Խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Խմբի՝ 2022 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախմբված ֆինանսական վիճակը և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական արդյունքները ու համախմբված դրամական հոսքերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Սույն ստանդարտներով սահմանված մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ *Աուդիտորի պարասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար* բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների վարքագծի միջազգային ստանդարտների խորհրդի՝ *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի* (ՀՎՄՍՄ վարքագիրը), և մենք կատարել ենք վարքագծի հետ կապված մեր այլ պարտականությունները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀՎՄՍՄ վարքագրի: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար են և համապատասխան՝ մեր՝ վերապահումով դրական կարծիքը արտահայտելու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համապատասխան սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման, ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի ապահովման համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, անհրաժեշտության դեպքում՝ անընդհատ գործելու հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ դիտարկված, զերծ են սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական հաշվետվություն, որը ներառում է մեր կարծիքը:

Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, ինչը, սակայն, երաշխիք չէ, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումները, եթե այդպիսիք առկա են: Ֆինանսական հաշվետվություններում խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարելի է ակնկալել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացրած աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն աուդիտի ողջ ընթացքում: Մենք նաև իրականացնում ենք հետևյալը.

Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Դիտարկում ենք աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել Ընկերության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ:

- Գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող տեղեկատվության բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական հաշվետվությունում հղում կատարել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այսուհանդերձ, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Ընկերության գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- Գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, տեղեկացնում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող էական թերությունների մասին:

աուդիտոր՝
Դավիթ Խաչատրյան
«Փրոֆեքթ Աուդիտ» ՍՊԸ

Տնօրեն/ րաժնետեր
Աղավնի Բարայան

Հոկտեմբեր 20, 2023 թ.

(Handwritten signatures in blue ink)

**ՇԱՀՈՒՅԹԻ ԿԱՄ ՎՆԱՍԻ ԵՎ ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ
ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ**

**«Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ և
դուստր կազմակերպություն
(«Տրանզիտոր-Կերմետ» ՓԲԸ)**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

հազար դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	ծնթց	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Շարունակվող գործունեությունից			
Հասույթ	4.1	266,003	257,174
Վաճառքի ինքնարժեք	4.2	-209,457	-232,198
Համախառն շահույթ (վնաս)		56,547	24,976
Այլ եկամուտներ	4.3	9,660,677	578,090
Վարչական ծախսեր	4.4	-533,265	-434,181
Այլ ծախսեր	4.5	-2,291,231	-126,417
Շահույթ (վնաս) մինչև հարկումը		6,892,728	42,468
Շահութահարկի գծով ծախս	4.6	(65,219)	(11,542)
Տարվա շահույթ(վնաս) շարունակվող գործունեությունից		6,827,508	30,926
Ընդհատված գործունեության զուտ շահույթ (վնաս)			
Ընդամենը տարվա շահույթ (վնաս)		6,827,508	30,926
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		10,577,189	
Ընդհանուր համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		17,404,698	30,926

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2023 թվականի օգոստոսի 28-ին

Գլխ. տնօրեն

Գլխ. Բաշվապահ

Ռ. Զարուբյունյան

Ա. Մարգարյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

«Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ և
 դուստր կազմակերպություն
 («Տրանզիստոր-Կերմետ» ՓԲԸ)
 2022թ. դեկտեմբերի 31-ին
 դրությամբ

հազար դրամ

ԱԿՏԻՎ	ծնթց	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
1. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4.7	9,932,628	3,047,148
Ներդրումային գույք		11,505,906	316,098
Ոչ նյութական ակտիվներ	4.8	4,979	3,185
Հետաձգված հարկային ակտիվ			16,321
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		21,443,514	3,382,752
2. Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	4.9	134,317	177,736
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	4.10	88,174	112,855
Ընթացիկ շահութահարկի գծով կանխավճար			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	4.11	408,528	475,340
Այլ ընթացիկ ակտիվներ		4,617	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		635,636	765,931
Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		22,079,150	4,148,682

ՊԱՍԻՎ

1. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի զուտ գումար	4.12	67,780	67,780
Վերագնահատումից արժեքի աճ		13,994,904	3,455,057
Կուտակված շահույթ		6,867,862	12,632
Պահուստային կապիտալ		1,581	1,581
Ընդամենը սեփական կապիտալ		20,932,127	3,537,050
2. Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ	4.13	44,747	54,141
Ակտիվներին վերաբերող շնորհ	4.14	36,078	36,078
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ		645,508	129,953
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		726,333	220,172
3. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	4.15	372,331	380,588
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		39,342	
Պահուստներ	4.16	9,016	10,873
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		420,690	391,461
Օտարման խմբում ներառված որպես վաճառքի համար դասակարգված պարտավորություններ			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ ԵՎ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		22,079,150	4,148,682

Գլխ. տնօրեն

Գլխ. Հաշվապահ

(Handwritten signature)
 Ռ. Հարությունյան
(Handwritten signature)
 Ա. Մարգարյան

**ՄԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
«Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ և դուստր
կազմակերպություն
(«Տրանզիստոր-Կերմետ» ՓԲԸ)**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

հազար դրամ

	Կանոնադրական կապիտալ	Վերագնահատումից արժեքի աճ	Կուտակված շահույթ (վնաս)	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	67,780	3,465,799	(901)		3,532,678
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և Էական սխալների ճշգրտումը					-
Վերահաշվարկված մնացորդը	67,780	3,465,799	(901)		3,532,678
Հաշվետու տարվա շահույթ կամ վնաս			30,926		30,926
Ներքին տեղաշարժ			(1,581)	1,581	-
Ուղղակի կապիտալում ճանաչված ծախսեր		(10,742)			(10,742)
Հայտարարված շահարժին			(15,812)		(15,812)
Սեփական կապիտալի հետ այլ գործարքներ					-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	67,780	3,455,057	12,632	1,581	3,537,050
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	67,780	3,455,057	12,632	1,581	3,537,050
Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների ընդհանուր արդյունքը և Էական սխալների ճշգրտումը			(9,620)		(9,620)
Վերահաշվարկված մնացորդը	67,780	3,455,057	3,012	1,581	3,527,430
Հաշվետու տարվա շահույթ կամ վնաս			6,827,508		6,827,508
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներ		10,577,189			10,577,189
Ներքին տեղաշարժ		(37,342)	37,342		-
Սեփական կապիտալի հետ այլ գործարքներ					-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	67,780	13,994,904	6,867,862	1,581	20,932,127

Գլխ. տնօրեն

Ռ. Բարությունյան

Գլխ. Բաշվակապահ

Ա. Մարգարյան

**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն
«Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտ»
ՓԲԸ և դուստր կազմակերպություն
«Տրանզիտոր-Կերմետ» ՓԲԸ**

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

հազար դրամ

Հոդվածի անվանումը	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից մուտքեր	929,996	925,300
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր	295,579	38,793
Ընդամենը մուտքեր	1,225,575	964,093
Նյութերի, ապրանքների ձեռք բերման գծով ելքեր	106,725	361,045
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման ոչուի ելքեր	448,589	
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անուկից	609,845	343,682
Վճարումներ բյուջե	105,370	281,456
Վճարումներ սոցիալական ապահովագրության հիմնադրամ	7,230	7,978
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	8,840	4,452
Ընդամենը ելքեր	1,286,599	998,613
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-61,024	-34,520
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից		
Տրամադրված փոխառությունից		
Տոկոսների ստացում	16,882	22,180
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	16,882	22,180
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր		
Ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերման գծով		
Տրամադրված փոխառությունից		
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից ելքեր	0	0
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	16,882	22,180
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների մուտքեր		
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերավաճառքից		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից		
Այլ մուտքեր	147	22,147
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	147	22,147
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների ելքեր		
Ստացված վարկերի և փոխառությունների մարումից		50
Սեփական կապիտալի գործիքների թողարկումից և վերավաճառքից		
Վճարված շահաբաժիններ և տոկոսներ		15,711
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	0	15,761
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	147	6,386
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	-43,995	-5,954
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	-22,816	-4,755
Դրամական միջոցների մնացորդը տարվա սկզբին	475,340	486,049
Դրամական միջոցների մնացորդը տարվա վերջին	408,529	475,340

Գլխ. տնօրեն

Գլխ. Հաշվապահ

(Handwritten signature)

Ռ. Հարությունյան

Ա. Մարգարյան

Ծանոթագրություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալից մասերի վերաբերյալ համառոտագրից և այլ բացատրական տեղեկատվությունից

«Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ և դուստր կազմակերպություն
(«Տրանզիտոր-Կերմետ» ՓԲԸ)
2022թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտվող տարվա համար

1. Տեղեկատվություն ընկերության մասին

«Երևանի մաթեմատիկական մեքենաների գիտահետազոտական ինստիտուտ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (այսուհետ՝ Ընկերություն) շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող իրավաբանական անձ է, որը գրանցվել է ՀՀ ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրի կողմից 12.08.1994թ. -ին, գրանցման համարը՝ 264.140.00174: 30.10.2000թ. -ին ընկերությունը վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության՝ ՀՀ Առևտրի և արդյունաբերության նախարարության 28.11.2000թ. -ի N 409 հրամանի համաձայն: Ընկերության 10.04.2009թ., 11.10.2010թ. Բաժնետերերի արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշումների հիման վրա իրեն են միացել «Երևանի ավտոմատ կառավարման գիտահետազոտական ինստիտուտ» ՓԲԸ-ն «Նյութաբանության գիտահետազոտական և արտադրական ձեռնարկություն» ՓԲԸ-ն:

Ընկերության գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Հ. Հակոբյան փ., 3 շ.:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակները՝

- ա) ինֆորմատիկայի և ավտոմատ կառավարման համակարգերի, հաշվողական տեխնիկայի ուլ
- բ) Տնտեսության տարբեր ճյուղերի համար անհրաժեշտ գիտական մշակումների իրականացու
- գ) ՀՀ և ՌԴ պետական պաշտպանական պատվերներով աշխատանքների կատարում, մատակ
- դ) Արտաքին տնտեսական գործունեության իրականացում, արտադրանքի՝ այդ թվում գիտատ
- ե) Ռազմական նշանակության արտադրանքի իրացում

Ընկերության աշխատակիցների թվաքանակը 31.12.2022թ. -ին կազմել է միջինը 256 մարդ:

Ընկերությունը ունի դուստր ընկերություն՝ «Տրանզիտոր-Կերմետ» ՓԲԸ-ն, որը զբաղվում է ռադիոէլեկտրոնիկայի ասպարեզում գիտահետազոտական, փորձակոնստրուկտորական և այլ աշխատանքների կատարմամբ, տնտեսության տարբեր ճյուղերի համար մշակումների իրականացմամբ:

2. Պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանություն

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան վարվող հաշվապահական գրանցումների հիման վրա՝ ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների (այսուհետ՝ ՀՖՄՍ) համաձայն ներկայացնելու նպատակով:

ՖՀՄՍ -ները ֆինանսական Հաշվետվութվությունների Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի կողմից ընդունված Ստանդարտները և մեկնաբանություններն են, որոնք ներառում են.

- Ֆինանսական Հաշվետվութվությունների Միջազգային Ստանդարտները (IFRS)
- Հաշվապահական հաշվառման Միջազգային Ստանդարտները (IAS)
- Մեկնաբանությունները՝ թողարկված ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների Մեկնաբանությունների Կոմիտեի կողմից:

2.2 Անընդհատության սկզբունք

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են անընդհատության սկզբունքի հիման վրա:

2.3 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ ֆինանսական գործիքների, օգուտների և վնասների միջոցով արտահայտվող ներդրումների և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումների, որոնք չափվում են իրական արժեքով:

2.4 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն (դրամ) է, որը հանդիսանում է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը: Դրամով ներկայացված ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է հազարների ճշտությամբ:

2.5 Դատողությունների, գնահատումների և ենթադրությունների կիրառում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ համապատասխան կազմման համար Ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական պարտավորությունների և ակտիվների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս նշանակալի հարցերի նկատմամբ կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ներկայացման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմված են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ ՖՀՄՍ) և կիրառվում է սկզբնական արժեքի հիմունքը բացառությամբ, որոշ վերագնահատված ակտիվների և ֆինանսական գործիքների: Սկզբնական արժեքը ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին վճարված (վճարվելիք), ստացված (ստացվելիք) դրամական միջոցների չափն է, իսկ ոչ դրամային հատուցման դեպքում՝ հատուցման իրական արժեքը:

Ստորև ներկայացված են հաշվապահական հաշվառման հիմնական քաղաքականությունները.

3.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություններում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ ակտիվներն ու պարտավորությունները ներկայացվում են առանձին:

Ակտիվը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն իրացնել, վաճառել կամ սպառել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ակնկալում է այն իրացնել հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) այն դրամական միջոց է կամ դրամական միջոցների համարժեք, բացառությամբ երբ դրա փոխանակումը կամ օգտագործումը՝ պարտավորություն մարելու նպատակով, սահմանափակված է հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիսների ընթացքում:

Բոլոր այլ ակտիվները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Պարտավորությունը համարվում է ընթացիկ, երբ

- ա) ակնկալվում է այն մարել սովորական գործառնական փուլի ընթացքում,
- բ) պահվում է հիմնականում առևտրական նպատակներով,
- գ) ենթակա է մարման հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում
- դ) կազմակերպությունը չունի անվերապահ իրավունք՝ հետաձգելու մարումը հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո նվազագույնը տասներկու ամիս:

Բոլոր այլ պարտավորությունները համարվում են ոչ ընթացիկ:

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում ծախսերը ներկայացվում են ըստ գործառնության դասակարգմամբ:

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվում է միայն մեկ տարվա համադրելի տեղեկատվություն:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում և ներկայացվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում տոկոսների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություններում շահաբաժինների գծով ներհոսքերն ու արտահոսքերը դասակարգվում են համապատասխանաբար որպես ներդրումային գործունեությունից ներհոսքեր և ֆինանսավորման գործունեությունից արտահոսքեր:

Ֆինանսական հաշվետվություններում էական տեղեկատվությունը ներկայացվում է առանձին:

3.2 Պաշարներ

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Ինքնարժեքը հաշվարկվում է “Առաջին մուտք առաջին ելք” /ԱՄԱԵ/ բանաձևով և ներառում է ձեռքբերման արժեքը, վերամշակման ծախսումները և այլ ծախսումները, որոնք անհրաժեշտ են պաշարները գտնվելու վայր հասցնելու և վիճակի բերելու համար: Պատրաստի և անավարտ արտադրանքի ինքնարժեքում ներառվում են նաև արտադրական վերադիր ծախսումները հիմնվելով արտադրական նորմատիվային ցուցանիշների վրա: Արտադրական նորմատիվները հաստատվում են տնօրինության կողմից և ենթակա են պարբերական վերանայման:

Իրացման զուտ արժեքը դա սովորական գործունեության ընթացքում հնարավոր վաճառքի գինն է՝ հանած համարման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կազմակերպությունում արտադրանքը թողարկվում է շարունակական հիմունքով մեծ քանակությամբ, ուստի փոխառության ծախսումները չեն կապիտալացվում:

Պաշարների կյուրեր բաժնում ներառվում են նաև այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին՝ անկախ դրանց արժեքից: Դրանք են պահեստամասերը, սպասարկող սարքավորումները, գործիքները և հարմարանքները, արտադրական և տնտեսական գույքը, ժամանակավոր կառույցները, հատուկ հագուստը և կոշիկները, անկողնային պարագաները, ճաշարանային սպասքը և այլն: Այս ակտիվները ապաճանաչվում են դրանց շահագործումը սկսելու պահին:

3.3. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների բոլոր դասերը հաշվառվում են վերագնահատման արժեքի մոդելով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները, այլ հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: Շենք-շինությունները, հողամասերը, տրանսպորտային միջոցները, մեքենա-սարքավորումները, հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները: :

Վերագնահատված արժեքը ներառում է հիմնական միջոցի միավորի իրական արժեքը վերագնահատման ամսաթվի դրությամբ՝ հանած համապատասխան կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Վերագնահատումները կատարվում են բավարար պարբերականությամբ, որպեսզի հաշվեկշռային արժեքն էականորեն չտարբերվի հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ իրական արժեքից:

Հիմնական միջոցների հետագա ծախսումները՝ ներառյալ նշանակալի մասերի փոխարինման արժեքը ավելացվում են ճանաչված հիմնական միջոցի արժեքին, եթե հավանական է դրա գծով ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսք և արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել: Փոխարինված մասերի հաշվեկշռային արժեքը ապաճանաչվում է: Ամենօրյա սպասարկման ծախսումները՝ ներառյալ մանր դետալների ծախսումները ճանաչվում են ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Հողամասը և շենքերը առանձին ակտիվներ են դիտարկվում և հաշվառվում են առանձին-առանձին, նույնիսկ երբ դրանք ձեռք են բերվում միասին:

Հիմնական միջոցների մնացորդային արժեքը որոշվում է որպես այն գումարը, որով հնարավոր կլիներ վաճառել ակտիվը տվյալ պահին, եթե լիներ այն տարիքի և վիճակի, որն ակնկալվում էր, որ կլիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում:

Այն դեպքերում, երբ ակտիվը օգտակար ծառայության վերջում որպես թափոն չունի զգալի արժեք, և գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետը գերազանցում է մնացած տնտեսական ծառայության ժամկետի 80%-ը, ապա մնացորդային արժեքը գնահատվում է 0:

Մաշվածության մեթոդը արտացոլում է այն մոդելը, որով կազմակերպությունը ակնկալում է սպառել ակտիվի տնտեսական օգուտները: Եթե գնահատման պահին տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ, ապա մաշվածության հաշվարկման համար օգտագործվում է ուղիղ գծային մեթոդը: Առանձին բաղադրիչների համար կարող է հաշվարկվել առանձին մաշվածություն:

Յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում կազմակերպության տնօրենի հրամանով ստեղծված հանձնաժողովների կողմից վերանայվում են հիմնական միջոցների մնացած օգտակար ծառայության ժամկետները, մնացորդային արժեքները և մաշվածության հաշվառման մեթոդները:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայությունները որոշելու համար կազմակերպությունն առաջնորդվում է ըստ դասերի հետևյալ ուղեցույցերով.

- Շենքեր շինություններ 20-50 տարի,
- Մեքենա-սարքավորումներ 1-8 տարի,
- Բեռնատար ավտոմեքենաներ 3-8 տարի,
- Մարդատար ավտոմեքենաներ 3-8 տարի,
- Տնտեսական և գրասենյակային գույք 1-5 տարի,
- Համակարգչային տեխնիկա 1 տարի
- Կենսաբանական ակտիվներ 1-10 տարի,

- Վերագնահատումից տարբերություն:

Ակտիվի մաշվածության հաշվարկը սկսվում է, երբ այն մատչելի է օգտագործման համար, և դադարում է ակտիվի որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելուց և ակտիվն ապաճանաչելուց:

3.4. Ներդրումային գույք

Ներդրումային գույք է համարվում այն գույքը (հող կամ շինություն), որը պահվում է վարձակալությունից և/կամ դրա արժեքի աճից եկամուտ վաստակելու նպատակով: Ներդրումային գույքը չափվում է վերագնահատված արժեքով և կիրառվում է հիմնական միջոցների վերագնահատված արժեքի մոդելով հաշվառման կանոնները ըստ ՀՀՄՍ 16-ի:

3.5. Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ և օտարման խումբ

Ոչ ընթացիկ ակտիվները (կամ օտարման խումբը) դասակարգվում են որպես վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվ, երբ դրանց հաշվեկշռային արժեքը ենթակա է փոխհատուցման վաճառքի ձևով և վաճառքի տեղի ունենալը շատ հավանական է:

Հիմնական միջոցի, ոչ նյութական ակտիվի, ներդրումային գույքի, բաժնեմասնակցության կամ սկզբնական արժեքի մեթոդով հաշվառվող ներդրումների, ինչպես նաև օտարման խումբ կազմող ակտիվների և պարտավորությունների վերադասակարգման համար անհրաժեշտ է, որ ակտիվը (կամ խումբը) իր ներկա վիճակում պատրաստ լինի անմիջապես վաճառելու համար և ակտիվորեն առաջարկվի շուկայում խելամիտ գնով:

Որպես վաճառքի համար պահվող ակտիվ կամ օտարման խմբի բաղադրիչ վերադասակարգումից անմիջապես առաջ ակտիվներն ու պարտավորությունները վերաչափվում են ըստ համապատասխան ՀՀՄՍ-ների և ակտիվի կամ պարտավորության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Հետագայում դրանք չափվում են վերադասակարգման պահի հաշվեկշռային արժեքից և հաշվետու ամսաթվի իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսումներից նվազագույնով: Այս վերաչափումները ամբողջությամբ ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

3.6. Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներն ունեն որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ և հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ձեռնարկատիրական գործունեության ձեռքբերման օրվա իրական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված հետազոտության ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր գիտական կամ տեխնիկական գիտելիքներ և իմացություն ձեռքբերելու ակնկալիքով, ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարված մշակման ծախսումները՝ նրանք, որոնք կատարվում են նոր կամ էականորեն բարելավված նյութերի, սարքավորումների, արտադրատեսակների, գործընթացների, համակարգերի կամ ծառայությունների ստեղծումը պլանավորելու և նախագծելու համար, ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվ միայն այն դեպքում երբ.

- ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել,
- առկա է ակտիվը ավարտուն վիճակի հասցնելու, օգտագործելու կամ վաճառելու տեխնիկական իրագործելիությունը, ղեկավարության մտադրությունն ու կարողությունը,
- ապահովված է մշակումն ավարտելու համար անհրաժեշտ ռեսուրսների առկայությունը,
- հնարավոր է ցուցադրել այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու ապագա տնտեսական օգուտներ:

Մնացած մշակման ծախսումները ճանաչվում են որպես ժամանակաշրջանի ծախս:

Ամորտիզացիան հաշվառվում է գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում ուղիղ գծային մեթոդով, եթե տնտեսական օգուտների անհավասարաչափ սպառումը բացահայտ չէ: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները որոշվում են ղեկավարության կողմից կատարված կանխատեսումների և ֆինանսական պլանավորման հիման վրա: Օգտակար ծառայությունն ու ամորտիզացիան մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր տարվա վերջում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները 3-10 տարի են:

Ոչ նյութական ակտիվների հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն դեպքում, երբ դրանք ավելացնում են ապագա տնտեսական օգուտների ներհոսքը: Մնացած բոլոր հետագա ծախսումները՝ ներառյալ տարեկան վճարներն ու ներստեղծված ապրանքանիշերը ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

3.7. Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվների և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում

Ցուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ոչ ընթացիկ նյութական և ոչ նյութական ակտիվների գծով կատարվում է վերլուծություն արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Արժեզրկման հայտանիշի առկայության դեպքում գնահատվում է այդ ակտիվի փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես իրական արժեքից (հանած վաճառքի անհրաժեշտ ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների ապագա հոսքերը հաշվարկվում են ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է դրամի ժամանակային արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որը սովորաբար կազմակերպության լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքն է:

Երբ առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, ապա փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Կորպորատիվ ակտիվները բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին խելամիտ և հետևողական բաշխման հիմունքով, որը սովորաբար հաշվեկշռային արժեքների համամասնությունն է:

Անորոշ ժամկետով ոչ նյութական ակտիվների, անավարտ ոչ նյութական ակտիվների և գուդվիլի արժեզրկումը ստուգվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին:

Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները:

Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլինի:

3.8. Արտաժույթ

Կազմակերպության գործունեության ֆունկցիոնալ արժույթ է համարվում ՀՀ դրամը, քանի որ գործունեությունը հիմնականում ծավալվում է ՀՀ տարածքում: ՀՀ դրամն է հանդիսանում նաև կազմակերպության ներկայացման արժույթը:

Արտարժույթով գործառնությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ճանաչման պահի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Հետագա հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ դրամային հողվածների մնացորդները վերահաշվարկվում են հաշվետու ամսաթվի սփոթ փոխանակման փոխարժեքով: Առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են որպես շահույթ կամ վնաս ֆինանսական արդյունքներում:

Արտարժույթով գործարքների և՛ սկզբնական ճանաչման համար և՛ հետագա վերաչափման համար կիրառվող սփոթ փոխարժեք է համարվում ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված տվյալ օրվա հաշվարկային փոխարժեքը:

3.9. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, կազմում են այդ ակտիվի արժեքի մաս: Այլ փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս:

Այն ակտիվն է համարվում որակավորվող, որին անհրաժեշտ է զգալի ժամանակահատված (սովորաբար 6 ամսից ոչ պակաս) որպեսզի այն պատրաստ լինի ըստ նշանակության օգտագործման կամ վաճառքի համար:

Փոխառության ծախսումները կարող են չկապիտալացվել, երբ շարունակական հիմունքով արտադրվող պաշարների անկախ արտադրական պրոցեսի տևողությունից և կենսաբանական ակտիվի հետ են կապված:

Կապիտալացվող փոխառության ծախսումները նվազեցվում են բացառապես որակավորվող ակտիվ ձեռքբերելու նպատակով ստացված փոխառու միջոցների ժամանակավոր ներդրումներից ստացված եկամուտների չափով:

3.10. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների բաղկացուցիչներ են համարվում դրամական միջոցները դրամարկղում, դրամական միջոցները ճանապարհին, ցպահանջ հաշիվների մնացորդները, մինչև 3 ամիս մարման ժամկետով հեշտ իրացվելի և ցածր ռիսկային ֆինանսական ներդրումների մնացորդները, ինչպես նաև բանկային օվերդրաֆտները: Վերջիններին մնացորդները արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության ընթացիկ պարտավորություններ բաժնում:

3.11. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով: Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հասույթը ներկայացվում է գեղչերի, հետ վերադարձի և բանակային գիշումների ազդեցության ճշգրտված գումարով:

Վաճառքից հասույթը ճանաչվում է այն պահին, երբ փոխանցվում են սեփականության հետ կապված նշանակալի ռիսկերն ու հատույցները, ակընկալվում է տնտեսական օգուտների ներհուսք, ծախսումները հնարավոր է արժանահավատորեն չափել, չի պահպանվում վերահսկողություն ապրանքների նկատմամբ և հասույթի գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Ռիսկերն ու հատույցները համարվում են փոխանցված այն պահին, երբ ապրանքները ստացվում են հաճախորդի կողմից: Այնուամենայնիվ արտահանումների դեպքում ռիսկերն ու հատույցները փոխանցվում են այն պահին, երբ ապրանքները փոխանցվում են տրանսպորտային կազմակերպությանը, բանի որ սովորաբար այդ ապրանքները ենթակա չեն հետ վերադարձման: Առանձին գործարքներում կարող են սահմանվել հատուկ արտոնյալ պայմաններ, որոնց պատճառով ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահը հետաձգվի:

Եթե վճարման ժամկետը հետաձգվում է 60 օրից ավել ժամանակահատվածով, ապա հասույթը չափվում է ակընկալվող հատուցման գեղչված արժեքով կիրառելով պայմանական տոկոսադրույքը:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը գերազանցում է սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում այն դրույքը, որը գեղչում է սպասվող վճարումների գումարը՝ հասցնելով վաճառքի ընթացիկ գնին:

Այն դեպքերում, երբ հատուցման անվանական արժեքը չի գերազանցում սովորաբար առաջարկվող վաճառքի գինը, ապա պայմանական տոկոսադրույք է համարվում նմանատիպ պայմաններով ֆինանսական գործիքի գերակշռող եկամտաբերության դրույքը:

Մինչև 60 օր վճարման ժամկետով իրացումների դեպքում տոկոսների հաշվարկ չի կատարվում և հասույթը ճանաչվում է հատուցման անվանական արժեքով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ավարտվածության աստիճանի հիմունքով: Այն դեպքերում, երբ ավարտվածության աստիճանը հնարավոր չէ չափել, հասույթը ճանաչվում է միայն կատարված այն ծախսումների չափով, որոնք կփոխհատուցվեն:

Այն դեպքերում, երբ դա հնարավոր է ավարտվածության աստիճանը որոշվում է կատարված ծախսումների և գործարքի գնահատված ընդհանուր ծախսումների հարաբերակցությամբ: Մնացած դեպքերում ավարտվածության աստիճանը որոշվում է տվյալ ամսաթվի դրությամբ կատարված աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքով, այնպես ինչպես նկարագրված է ըստ ՀՀՄՍ 39-ում:

3.12. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ ներկայացվելով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության պարտավորություններ բաժնում, այն պահին, երբ կա բավարար հավաստիացում, որ կազմակերպությունը ստանալու է շնորհը և բավարարելու է դրան կից պայմանները:

Այն շնորհները, որոնց հիմնական պայմանն է գնել, կառուցել կամ այլ կերպ ձեռքբերել երկարաժամկետ ակտիվ (ակտիվներին վերաբերող շնորհներ), սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում:

Այլ պետական շնորհները (եկամուտներին վերաբերող շնորհներ) սկզբնապես ճանաչվում են որպես հետաձգված եկամուտ, իսկ հետագայում ճանաչվում են շահույթ/վնասում սխտեմատիկ հիմունքով՝ համապատասխան այն ծախսումների ծախս ճանաչմանը, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են:

Պետական շնորհները, որոնք տրամադրվում են ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն, պետք է ճանաչվեն շահույթ/վնասում այն պահին, երբ դառնում են ստացման ենթակա:

3.13. Պահուստներ

Պահուստները ճանաչվում են, երբ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք կազմակերպությունն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել և որը կատարելու համար պահանջվում է տնտեսական օգուտների արտահոսք:

Երաշխիքների և անբարենպաստ պայմանագրերի գծով պահուստները չափվում են պարտականությունը կատարելու համար անհրաժեշտ միջոցների իրական արժեքի լավագույն գնահատականի հիման վրա՝ ելնելով անցյալ փորձից և ապագա ակնկալիքներից: Գնահատումը կատարվում է տնօրենի հրամանով կազմված հանձնաժողովների կողմից:

Ապատեղակայման և տեղանքի բարեկարգման գծով պահուստները չափվում են գնահատված գումարի ներկա արժեքով, եթե պահուստի ժամկետը գերազանցում է 5 տարին: Այսպիսի դեպքերում որպես գեղչման դրույթ սովորաբար համարվում է կազմակերպության լրացուցիչ փոխառություն ներգրավվելու տոկոսադրույթը:

Արձակուրդային վճարների և հավանական պարգևավճարների գծով պահուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ելնելով ընթացիկ և սպասվող աշխատավարձերի գումարից, աշխատանքային օրենսդրության պահանջներից և այլ կանխատեսումներից: Չուզահետ ստեղծվում է նաև պահուստ արձակուրդային վճարների կամ պարգևավճարների մասով գործատուի կողմից կատարվելիք սոցիալական ապահովության վճարների համար:

3.14. Էական սխալներ

Էական սխալներ՝ ընթացիկ ժամանակաշրջանում բացահայտված սխալներ են, որոնք այնպիսի նշանակություն ունեն, որ նախորդ մեկ կամ ավելի ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն կարող այլևս արժանահավատ համարվել, իրենց ներկայացման թվի դրությամբ:

Նախորդող ժամանակաշրջաններին վերաբերող էական սխալների ուղղման գումարը պետք է արտացոլվի հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվետվությունում, ճշտելով չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդը:

3.15. Ֆինանսական գործիքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները ու ֆինանսական պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են իրական արժեքով և դասակարգվում են հետևալ կատեգորիաներում՝ ելնելով գործարքի նպատակից և ղեկավարության ակնկալիքներից.

Ֆինանսական ակտիվներ

- Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ,
- Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվներ,
- Տրամադրված փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,
- Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

- Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ,

- Այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Կանոնավոր կերպով գնումների և վաճառքների դեպքում ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները ճանաչվում կամ ապաճանաչվում են առևտրի ամսաթվին:

Վարկերի և փոխառությունների գծով ֆինանսական ակտիվները ու պարտավորությունները ճանաչվում են դրանց տրամադրման ամսաթվին:

Ֆինանսական գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառվում են համապատասխան ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքում, բացառությամբ այն ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների, որոնք չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Վերջիններիս դեպքում դրանք ճանաչվում են որպես ընթացիկ ժամանակաշրջանի ծախս:

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը որոշվում է շուկայի հիման վրա: Սակայն պարտքային գործիքի շուկայի բացակայության դեպքում իրական արժեքը հաշվարկվում է որպես սպասվող հոսքերի ներկա արժեք որոշված նմանատիպ գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքով: Այն դեպքերում, երբ ֆինանսական գործարքի տոկոսադրույքը տարբերվում է նմանատիպ ֆինանսական գործիքի միջին շուկայական տոկոսադրույքից, սակայն տարբերությունը չի գերազանցում շուկայական դրույքի 20%-ը, ապա ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական արժեքը համարվում է ճանաչման օրվա դրությամբ իրական արժեք:

Անտոկոս կամ ցածր տոկոսով ստացված ցպահանջ վարկերի և փոխառությունների իրական արժեք է համարվում վարկի կամ փոխառության անվանական արժեքը, քանի որ դրանք ենթակա են մարման ցանկացած պահին՝ հնարավորության առկայության դեպքում, և կազմակերպության ղեկավարությունը ակնկալում է մարել դրանք շատ կարճ ժամկետներում:

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքով և համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես ֆինանսական եկամուտ կամ ծախս, եթե չեն ներառվում որակավորվող ակտիվի ինքնարժեքում համաձայն ԶՅՄՍ 23-ի: Այնուամենայնիվ ֆինանսական հաշվետվություններում շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով հաշվարկված տոկոսները չեն առանձնացվում իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացող օգուտից կամ վնասից:

Ֆինանսական ակտիվը և ֆինանսական պարտավորությունը հաշվանցվում են միայն այն դեպքում, երբ առկա է գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և ղեկավարությունը մտադիր է կամ հաշվարկը (մարումը) իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.16. Ֆինանսական գործիքների արժեքրկում

Ֆինանսական ակտիվների համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դիտարկվում է որևէ արժեքրկման հայտանիշի առկայությունը: Ֆինանսական ակտիվները ենթակա են արժեքրկման, եթե սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքերը /արժեքրկման հայտանիշ/ վկայում են այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի գծով սպասվող դրամական ներհոսքերը կարող են անբարենպաստ փոխվել:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեքրկումը հաշվարկվում է որպես հաշվեկշռային արժեքի և վերանայված դրամական հոսքերի գեղչված արժեքի, հաշվարկված սկզբնական տոկոսադրույքով, տարբերությունը:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով արժեքրկումը գնահատվում է հավաքական հիմունքով՝ ելնելով համանման պարտքային բնութագրեր ունեցող պարտքերի պատմական կորուստների փորձից:

Եթե հետագայում արժեքրկումից կորուստը նվազում է որպես հետևանք մի դեպքի, որը տեղի է ունեցել արժեքրկումը ճանաչելուց հետո, ապա նախկինում ճանաչված արժեքրկումից կորուստը ենթակա է հակադարձման, բացառությամբ որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնային գործիքների:

4. Բացահայտումներ Էական հոդվածների վերաբերյալ

4.1. Հասույթ

	000դրամ	
	31.12.22թ.	31.12.21թ.
Ապրանքների իրացում	5,349	257,174
Արտադրանքի իրացում	209,673	
Աշխատանքների կատարում	17,041	
Ծառայությունների մատուցում	33,940	
Ընդամենը	266,003	257,174

4.2. Վաճառքի ինքնարժեք

	'000դրամ	
	31.12.22թ.	31.12.21թ.
Ինքնարժեք	209,457	232,198
Ընդամենը	209,457	232,198

4.3. Այլ եկամուտներ

	'000դրամ	
	31.12.22թ.	31.12.21թ.
Տոկոսային եկամուտ ավանդից	14,332	19,245
Հիմնական միջոցի օտարումից եկամուտ	1,759	10,880
Տոկոսային եկամուտ հաշվեհամարի մնացորդից	2,698	
Այլ պաշարների վաճառքից եկամուտ	128,963	17,079
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ		7,027
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտ	606,727	498,991
Նյութական վնասի փոխհատուցում	9,398	
Գույքագրման արդյունքում առաջացած եկամուտ	5,418	
Անհատույց ստացված ԱՆԱ-ից	2,144,594	
Հիմնական միջոցի վերագնահատումից եկամուտներ	6,743,882	
Այլ ֆինանսական եկամուտներ		3,292
Այլ եկամուտ	2,905	21,576
Ընդամենը	9,660,677	578,090

4.4. Վարչական ծախսեր

	000դրամ	
	31.12.22թ.	31.12.21թ.
Փոխհատուցումներ աշխատակիցներին	317,766	249,677
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	49,043	39,933
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	8,443	5,613
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	2,387	2,314
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	100,380	96,988
Ստոյիտորական և խարհուրդատվական ծախսեր	9,067	5,243
Բանկային ծառայությունների ծախսեր, ապահովագրության ծախսեր	2,722	711
Զփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր	16,807	9,951
Վարչական այլ ծախսեր	26,649	23,751
Ընդամենը	533,265	434,181

4.5. Այլ ծախսեր

	000դրամ	
	31.12.22թ.	31.12.21թ.
1. Իրացման ծախսեր	153	0
Հիմնական միջոցների մաշվածության, նորոգման և սպասարկման գծով ծախսեր	153	
2. Գործառնական այլ ծախսեր	2,267,661	70,601
Ծախսեր տույժերից, տուգանքներից, դատական ծախսեր	2,041	881
Այլ պաշարների օտարման ինքնարժեք	40,698	16,943
Պաշարների արժեքի փոփոխությունից ծախսեր, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի կորուստների գծով ծախսեր, երաշխիքային սպասարկման ծախսեր	26,981	
Արժեքների պակասորդներ և փչացումից կորուստներ, արտադրական ծախսումների սովորական մակարդակը գերազանցող ծախսեր, խոտանված արտ	45,304	
Ժամանակավորապես շահագործումից հանված հիմնական միջոցների պահպանման ծախսեր, հիմնական միջոցների լուծարման ծախսեր	2,142,641	
Գործառն.վարձակալ հանձնված ներդրումային գույքի սպասարկման ծախսեր	1,182	52,777
Գործառնական այլ ծախսեր	8,815	
3. Այլ ոչ գործառնական ծախսեր	23,417	55,816
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	12,280	5,759
Ոչ ընթացիկ ակտիվների վաճառքից վնաս		102
Անհատույց տրված ակտիվներից ծախս		37,910
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից կորուստներ	11,138	
Այլ ծախսեր		12,045
Ընդամենը	2,291,231	126,417

4.6. Շահութահարկի գծով ծախս

	000դրամ	
	31.12.22թ.	31.12.21թ.
Ընթացիկ հարկ	50,549	7,644
Հետաձգված հարկ*	14,671	3,898
Հարկային ակտիվ*		
Ընդամենը	65,219	11,542

*Հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկը գոյացել է աշխատողներին հասանելիք արձակուրդների պահուստի ձևավորման և վերագնահատման արդյունքում ժամանակ առաջացած ժամանակավոր տարբերություններից:

4.7 Հիմնական միջոցներ

000 դրամ

	Շենքեր	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Լրտարրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հողամասեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	2,304,478	68,134	30,250	12,230	112,277	1,474,625	4,001,994
Ավելացումներ այդ թվում	74,465	20,959		1,645	146,914		243,983
<i>Վերազնահատումից</i>							0
Նվազեցումներ		14,471	4,050	1,419	101,878		121,818
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	2,378,943	74,622	26,200	12,456	157,313	1,474,625	4,124,159
Ավելացումներ այդ թվում	3,220,288	13,671	40,257	5,085	13,864	6,247,943	9,541,107
<i>Վերազնահատումից</i>	<i>2,892,169</i>	<i>7,894</i>	<i>18,840</i>			<i>4,860,116</i>	<i>7,779,019</i>
<i>Դուստր կազմակերպության ձեռքբերումից</i>							0
Նվազեցումներ	1,927,629	11,067	8,600	5,664	47,237	1,387,827	3,388,023
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	3,671,602	77,225	57,857	11,878	123,940	6,334,741	10,277,244
Կուտակված մաշվածություն							
Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	802,857	64,666	29,608	11,752	107,934		1,016,817
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	68,205	2,748	642	855	8,938		81,388
<i>Վերազնահատումից</i>							0
Նվազեցումներ		14,429	4,050	1,385	1,330		21,194
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	871,062	52,985	26,200	11,222	115,542	0	1,077,011
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	44,165	8,675	2,674	2,307	23,227		81,048
<i>Վերազնահատումից</i>							0
Նվազեցումներ	762,918	11,126	6,027	6,213	27,160		813,444
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	152,309	50,534	22,848	7,315	111,609	0	344,616
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք							
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	1,507,881	21,637	0	1,234	41,771	1,474,625	3,047,148
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	3,519,293	26,691	35,009	4,562	12,331	6,334,741	9,932,628

*** 2022թ. հիմնական միջոցների ավելացումները հիմնականում ներառում են.**

Անվանումը	000. դրամ
JOYLIVE 3100 R-MR PASSANGER ՄԱԿՆԻՇԻ ՎԵՐԵԼԱԿՆԵՐ ՏԻ	13,208
JOYLIVE 3100 R-MR PASSANGER ՄԱԿՆԻՇԻ ՎԵՐԵԼԱԿՆԵՐ ՏԵ՛	13,208
Kia Rio 1.6 Vin - Z94C341BBNR265693	8,083
Kia Seltos 2.0 Vin - KNAER81AKN7370460	13,333
Այլումինե պռոֆիլով փոշեներկված 12մ բրածած, փայլեցրա	1,117
Անշարժ գույք գ հաղթանակ վկ 01092022-01-0382 4885,բ.մ	36,450
Երևան Կենտրոն Ե Չարենցի 17/1 վկ 01092022-01-0050	14,009
Երևան Կենտրոն Չարենցի 17/5 վկայ 01092022-01-0393	2,707
Հոսանքի ԱՍՍ շիատ	4,333
Մալուխի անցկացում, մոնտաժում, զորում	8,250
Սվիչ Arista DCS	1,042
Ցանցային Ռոութեր 100 հատ	2,000
Օպտիկական բաժանարար GPON	2,446
	120,187

*** 2022թ. հիմնական միջոցների նվազեցումները հիմնականում ներառում են.**

Անվանումը	000. դրամ
Բեռնատար ավտոմեքենա Գազ 3302 061LU 61	3,500
Մերսեդես Բենց Ե-422 270 LU 61	4,600
	8,100

* Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունը կրկին կատարել է վերազնահատում Ես Ջի Եմ Գրանդ ՍՊԸ-ի միջոցով 28.11.2022թ.-ի դրությամբ:

Դուստր ընկերությունում վերազնահատումը իրականացվել է առաջին անգամ 27/12/2022-ին վերազնահատված արժեքը արտահայտված 28/11/2022-ի դրությամբ:

Վերազնահատման արդյունքում ներդրումային գույքից/վարձակալության տրված շենքեր/ հաշ. արժեքը աճել է 11,189,809 հազ. որից աճը մայրի մասով կազմել է 8,182,333 հազ դրամ/այդ թվում 719,775 հազ, կապիտալ ծախսումներ, վերազնահատման աճ՝ 6,738,382 հազ. դրամ և 408,038 հազ. վերադասակարգում այլ շենքերից:

Դուստրի մասով ներդրումային գույքը վերազնահատումից աճել է 3,323,574 հազ. դրամի չափով:

4.8 Ոչ նյութական ակտիվներ

000 դրամ

	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Համակարգչ ային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք			
Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	10,520	300	10,820
Ավելացումներ այդ թվում	2,610		2,610
<i>Վերագնահատումից</i>			-
Նվազեցումներ			-
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	13,130	300	13,430
Ավելացումներ այդ թվում	3,715	705	4,420
<i>Ներքին շարժ</i>		705	705
Նվազեցումներ	705		705
<i>Ներքին շարժ</i>	705		705
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	16,140	1,005	17,145
Կուտակված մաշվածություն			
Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	9,737	300	10,037
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	208		208
<i>Վերագնահատումից</i>			-
Նվազեցումներ			-
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	9,945	300	10,245
Տարվա մաշվածությունը այդ թվում	1,780	317	2,097
<i>Ներքին շարժ</i>		176	176
Նվազեցումներ	176		176
<i>Ներքին շարժ</i>	176		176
Առ 31 դեկտեմբերի 2022թ.	11,548	617	12,166
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք			
Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	3,185	-	3,185
Առ 31 դեկտեմբեր 2022թ.	4,592	388	4,979

4.9 Պաշարներ

	000 դրամ	
	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Հումք և նյութեր	2,773	41,141
Վառելիք	502	513
Տարա և տարանյութեր		27
Պահեստամասեր		211
Շինանյութեր		574
Այլ նյութեր	135	1,029
Անավարտ արտադրանք	121,881	125,513
Արտադրանք	8,590	8,590
Ապրանք	436	138
Ընդամենը	134,317	177,736

4.10 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

	000 դրամ	
	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
<i>Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր, այդ թվում</i>	88,174	112,855
1. Տրված կանխավճարներ	20,809	17,435
2. Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	30,802	67,074
3. Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	1,819	2,790
• Եկամտային հարկ		12
• Գույքահարկ	614	38
• Հողի հարկ	91	91
• Դրոշմանիշային վճար	913	
• Շահութահարկ		2,379
• Սոց.ապ. գծով		14
• Այլ պարտադիր վճարներ	202	256
• ԱԱՀ		
4. Դեբիտորական պարտքեր առհաշիվ տրված գումարների գծով	112	
5. Դեբիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	1,691	
6. Այլ ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր	32,941	25,556
<i>Դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստ</i>		
Զուտ առևտրային դեբիտորական պարտքեր	88,174	112,855

4.11 Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներ

	000 դրամ	
	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Դրամարկղ		398
Բանկային հաշիվներ	400,657	284,845
Ավանդներ բանկում	7,871	190,097
Ընդամենը	408,528	475,340

4.12. Կանոնադրական (բաժնետիրական) կապիտալի զուտ գումարը

4.12.1. Հայտարարված և վճարված կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 67,780,000 դրամ, որը բաղկացած է 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով 6,778 հատ անվանական սովորական բաժնետոմսերից: Ընկերության բաժնետոմսերը տեղաբաշխված են, լրիվ վճարված: Չվճարված բաժնետոմսեր չկան:

4.12.2 Ետ գնված բաժնետոմսեր չկան:

4.12.3 Շահաբաժին

	2022թ.	000դրամ 2021թ.
Հայտարարված շահաբաժին		15,812

4.13 Երկարաժամկետ վարկեր և փոխառություններ

4.13.1 Երկարաժամկետ փոխառություններ

	000դրամ			
	31.12.22թ.		31.12.21թ.	
	Հաշվեկշռային արժեք	Տոկոսային ծախս	Հաշվեկշռային արժեք	Տոկոսային ծախս
Մնացորդը տարեսկզբին	54,141		58,964	
Ստացվել է տարվա ընթացքում			0	
Մարվել է տարվա ընթացքում	9,394		4,823	0
Մնացորդը տարեվերջին	44,747		54,141	

Բացահայտում

*Փոխառությունը ստացվել է ռուսական ՌՏԻ ԲԸ-ի կողմից, 12% և 13% տոկոսադրույքով: Փոխառության մնացորդը հրենկից ներկայացնում է ստացված և մարված փոխառությունների հաշվեգրված տոկոսները:

4.14 Ակտիվներին վերաբերող շնորհ

	000դրամ	
	31.12.22թ.	31.12.21թ.
Մնացորդը տարեսկզբին	36,078	36,078
Շնորհի ստացում		
Շնորհի ծախսում		
Մնացորդը տարեվերջին	36,078	36,078

Բացահայտում

*Անհատույց ստացված ակտիվները ՀՀ ԿԱՌավարության 2003թ.-ի մարտի 03-ի Յ344-Ա որոշմամբ ստացված հողամասերն են:

4.15. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	000 դրամ	
	31.12.22թ.	31.12.21թ.
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր, այդ թվում	372,331	380,588
1. Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	56,483	73,844
2. Ստացված կանխավճար	240,251	223,796
3. Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով, այդ թվում	27,939	31,968
• ԱԱՀ	4	3,386
• Շահույթահարկ		2,226
• Եկամտային հարկ	7,409	13,386
• Ակցիզային հարկ	293	
• Դրոշմանիշային վճար	12,904	
• Գույքահարկ	1,066	6,095
• Հողի հարկ		233
• Այլ պարտադիր վճարների գծով	6,264	6,642
4. Կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոց.ապ.գծով	80	514
5. Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի գծով	19,327	26,694
6. Կրեդիտորական պարտքեր առհաշիվ գումարների գծով	6	23,772
7. Այլ կրեդիտորական պարտքեր	28,245	

4.16. Պահուստ

	000 դրամ	
	31.12.21թ.	31.12.20թ.
Պահուստ արձակուրդային վճարման գծով	9,016	10,873
Աշխատավարձ	9,016	10,873

5. Ֆինանսական գործիքներ

5.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.15-ում:

5.2 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

	000դրամ	
	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Փոխառություններ	0	0
Դեբիտորական պարտքեր	65,546	92,630
Մնացորդը դրամարկղում և բանկում	408,528	475,340
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ընդամենը	474,075	567,970

Ֆինանսական պարտավորություններ

	000դրամ	
	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Վարկեր և փոխառություններ	44,747	54,141
Կրեդիտորական պարտքեր	104,061	124,310
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Ընդամենը	148,808	178,451

Տես՝ ծանոթագրություն 3.15-ը՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական գործիքի կատեգորիայի գծով հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նկարագրության համար:

6. Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունն իր բնականոն գործունեության ընթացքում ենթարկվում է պարտքային և իրացվելիության ռիսկերի:

7. Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

7.1 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը ֆինանսական կորուստներ կարող է կրել: Ընկերությունը առևտրային դեբիտորական պարտքերի դիմաց երաշխիքներ չի պահանջում:

7.2 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է Ընկերության կողմից իր պարտավորությունները ժամանակին մարելուն և անմիջականորեն կապված է Ընկերության դրամական միջոցների հավաքագրման հետ, ինչը նկարագրված է վերը նշված պարտքային ռիսկերում:

8. Իրական արժեք

Ղեկավարության համոզմամբ՝ ֆինանսական հաշվետվություններում ամորտիզացված արժեքով ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները գրեթե հավասար են դրանց իրական արժեքին:

9. Պայմանականություններ

9.1 Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում:

Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացված գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ և կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Ընկերության վրա այս գործոնների հնարավոր հետևանքները կարող են ներառել բնակչությունից դեբիտորական պարտքերի ժամանակին հավաքագրումը, խաթարված հեղինակությունը, ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի, ինչպես նաև ֆինանսական միջոցների ձեռքբերման հետ կապված ռիսկավորությունները և այլն: Բոլոր այս խնդիրները կարող են հանգեցնել Ընկերության իրացվելիության անկման և, հետևաբար, առաջացնել անընդհատության խնդիրներ: Այնուամենայնիվ, բանի դեռ այս անորոշություններում առկա տարակուսանքներն ու ենթադրությունները շատ են, ղեկավարությունը չի կարող վստահաբար հաշվարկել, թե ինչ չափով դրանք կարող են ազդեցություն ունենալ Ընկերության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա:

Չետևաբար, Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե ներկա համաշխարհային ճգնաժամի ազդեցությունը Չայաստանում նկատելի և արժանահավատորեն գնահատելի լիներ:

10. Ապահովագրություն

Չայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Չայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը, բացառությամբ տրանսպորտային միջոցների պարտադիր ապահովագրությունից, ապահովագրված չէ իր ակտիվները: Ընկերությունը՝ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման արդյունքում հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

11. Հարկեր

Չայաստանի Չանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Չաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Չարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա է են վերանայման և ուսումնասիրության: Չարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոնշյալ հանգամանքները Չայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Դեկլարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

12. Կապակցված կողմեր և գործարքներ նրանց միջև

Ընկերության կապակցված կողմերը ներառում են.

12.1 Վերահսկողության փոխահարաբերություն

Ընկերության բաժնետոմսերի 100%-ը պատկանում է Ռուսաստանի Դաշնությանը՝ ի դեմս պետական գույքի կառավարման դաշնային գործակալության՝ համաձայն Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության միջև 05.11.2002թ.-ին կնքված արձանագրության: Ընկերության մասնակիցների կողմից վերահսկվող կազմակերպություններ չկան : 2021թ.-ին Ընկերությունը հայտարարել և վճարել է շահաբաժին մասնակցին 15,812 հազ. դրամ:

12.2 Ղեկավարության հատուցումները

Ընկերության առանցքային կառավարչական անձնակազմը ստացել է հետևյալ հատուցումները (տես ծանոթագրություն 5).

Ա.Ա.Հ	12/31/2022	12/31/2021
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված հատուցումներ	61,154	54,406
Ընդամենը	61,154	54,406

12.3 Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերությունը ունի մեկ դուստր կազմակերպություն:

000 դրամ

	Անվանումը	Ներդրման ձեռքբերում		
		Տոկոս	Անվանական արժեք	Ներդրման գումար
1	«Տրանզիտոր-Կերմետ» ՓԲԸ	100%	18,115	18,115
	Ընդամենը		18,115	18,115

Գործարքներ դուստր կազմակերպությունների հետ

000 դրամ

Անվանումը	Գործարքի գումար	Գործարքի գումար	Չմարվող մնացորդ	Չմարվող մնացորդ
	12/31/2022	12/31/2021	12/31/2022	12/31/2021
1. «Տրանզիտոր-Կերմետ» ՓԲԸ				
Դեբիտորական պարտք վարձակալության գծով	5,195	1,118	312	0
Դեբիտորական պարտքի մարում	4,883	1,199		

Ստացված կանխավճար «Տրանզիստոր-Կերմետ» ՓԲԸ-ից	3	776	0	3
Կանխավճարի մարում	6	773		
Տրամադրված փոխառություն «Տրանզիստոր-Կերմետ» ՓԲԸ-ին			2 921	7 921
Փոխառության մարում	5 000	29		
Կրեդիտորական պարտք «Տրանզիստոր-Կերմետ» ՓԲԸ-ին			0	0
Կրեդիտորական պարտքի մարում		140		

Գլխ. տնօրեն

[Handwritten signature]

Ռ. Զարությունյան

Գլխ. հաշվապահ

[Handwritten signature]

Ա. Մարգարյան

